

Чуркін Василь Васильович
курсант 3-го курсу
факультету економіко-правової безпеки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Науковий керівник:
Деморецький Костянтин Ігорович
викладач кафедри
спеціальної фізичної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

СУЧАСНІ СПОСОБИ ТА МЕТОДИ ПОДОЛАННЯ ЯВИЩА ЕКОНОМІЧНОЇ ЗЛОЧИННОСТІ В УКРАЇНІ КРИЗЬ ПРИЗМУ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ

Процес переходу України до новітнього соціального, політичного та економічного устрою, кардинальні зміни в правоохоронній системі тягнуть за собою підвищення рівня злочинності, серед якої особливе місце займають економічні злочини.

Під впливом досить довгого простою виробництва, суцільної інфляції, масового поширення безробіття, зниження рівня життя громадян та соціального занепаду, населення все частіше шукає злочинні шляхи розв'язання наведених проблем.

Змістом економічного злочину є те, що суб'єкти злочину з прямим умислом стихійно чи в складі організованої групи порушують право власності будь-кого із соціуму (наприклад, привласнення майна) чи своїми діями порушують певний встановлений порядок на зайняття економічною діяльністю (як приклад, порушують порядок випуску та обігу цінних паперів), роблячи цим значну шкоду економіці держави в цілому. Правопорушники, вчинивши злочин, отримують матеріальний прибуток, або інші економічні вигоди. Важливим є те, що таку злочинну діяльність виявити та попередити вчасно надто важко. Потерпілий від економічного злочину тільки з часом розуміє, що його фінансовим та економічним інтересам була завдана шкода і тільки після цього вживає заходів щодо захисту порушеного права. За таких умов економічна злочинність набуває вкрай небезпечного виду загрози для цілої економіки нашої держави.

До основної проблеми можна віднести те, що попри достатню кількість спеціальних суб'єктів, які зобов'язані вести активну протидію економічним злочинам, актуальною є проблематика розробки оптимальної та ефективної структури, її правового регулювання та забезпечення щодо протидії вчиненню економічних злочинів, а зокрема створення нового державного органу, який буде наділений правами та безпосередніми обов'язками в сфері запобігання економічній злочинності [1, с.45].

Досить важливим є врахування європейського досвіду функціонування структур, які покликані протидіяти економічним злочинам. Явище економічної злочинності у Європі протягом декількох десятиліть є безпосереднім предметом як наукових, так і управлінських дискусій. Потреба ефективної протидії поширенню даного виду злочинності робить актуальним питання щодо всезагального реформування правоохоронних органів. Проте розроблено не одну, а відразу декілька інституційних систем, що пов'язано з різними юридичними системами та способами державотворення.

У європейських державах, точно так само як в Україні, методи запобігання та протидії економічним злочинам передбачають такі основні структури: спеціальні правоохоронні органи, поліція, податкова, митна служби, підрозділи фінансової розвідки. Цілковита інтеграція економічних функцій в межах одної правоохоронної структури є скоріше винятком, аніж правилом [2, с.58].

Важливою проблемою є також відсутність єдиного визначення поняття «економічна злочинність» та видів злочинів, які відносяться до цієї категорії. Деяка кількість вчених пропонує тлумачити економічні злочини як сукупність умисних корисливих злочинів та осіб, які їх вчинили, у сфері легальної та нелегальної економічної діяльності, безпосереднім об'єктом яких є суспільні відносини у сфері власності та виробництва, обміну, розподілу та споживання товарів і послуг. Але думки на дане питання розділяються, і тому в науковій

літературі відсутня одна думка щодо визначення поняття «економічний злочин».

Тому в даному контексті надзвичайно актуальним являється проблематика законодавчого визначення явища економічної злочинності та видів злочинів, що можуть бути віднесені до категорії «економічна злочинність», адже саме від цього фактору залежить чітке та повне формування підходів й методів суб'єктів запобігання злочинам у сфері економіки [3, с.74].

Проаналізувавши все вищесказане, ми можемо запропонувати наступні шляхи до вирішення проблем протидії економічній злочинності в Україні:

- формування нової державної структури, яка би повністю контролювала стан економічної безпеки в країні;
- співпраця органів внутрішніх справ з органами державної влади та органами місцевого самоврядування задля цілковитої прозорості економічної сфери;
- законодавче та нормативне закріплення поняття економічної злочинності, виокремлення чіткого складу злочину для даного переліку кримінальних правопорушень;
- тісна співпраця з європейськими країнами, які мають досвід щодо подолання економічної злочинності.

Отже, проблематика видів злочинів, які вчинені саме в сфері економічної діяльності, потребує чіткого законодавчого закріплення, що буде сприяти чіткій кваліфікації цих незаконних діянь. І, в свою чергу, плідна співпраця з європейськими країнами та правильне реформування державних структур та органів внутрішніх справ допоможе подолати проблематику запобігання злочинів в сфері економічної діяльності.

---

1. Моніторинговий кримінологічний аналіз злочинності в Україні (2009–2013 роки) : монографія. Київ : Нац. акад. прокуратури України, 2014. 488 с.

2. Економічна безпека : навч. посіб. / за ред. В. І. Франчук, Л. В. Герасименко, В. О. Гончарова та ін. Львів : Львів. держ. ун-т внутр. справ, 2010. с. 54–64.

3. Сухонос В. В. Правові заходи протидії корупції в Україні в сучасних умовах: науково-теоретичні аспекти: монографія. Суми: Університетська книга, 2015. с. 74